

نویسنده: م ک بهادرا کمار (M.K. Bhadrakumar).

منبع و تاریخ نشر: نیوکلیکس «2021-01-18».

برگردان: پوهندوی دوکتور سیدحسام «مل».

تیرگی روابط طالبان با پاکستان

Souring of Taliban's Relations with Pakistan

سریال «تأملاتی در مورد افغانستان - 39» به نشانه هایی می پردازد که نشان می دهد ایالات متحده در حال آماده شدن برای ماهیگیری در آب های ناآرام تنش های طالبان با اسلام آباد است

The series 'Reflections on Afghanistan – 39' delves into indications that the US is preparing to fish in the troubled waters of the Taliban's tensions with Islamabad.

پس از تسلط طالبان در افغانستان در ماه اگست، مداخله خارجی در افغانستان خیلی زودتر از آن چیزی که انتظار می رفت دوباره ظاهر شد. در یک الگوی آشنا، آسیا ب این شایعه فعال شده است.

ماریا زاخارووا سخنگوی وزارت خارجه روسیه امروز به شایعاتی که از سوی منابع

آمریکایی مبنی بر تا مین تسلیحات مسکو به جبهه مقاومت ملی افغانستان در ولایت پنجشیر منتشر شده است، انتقاد کرد. **زاخارووا** گفت: "با پیش بینی اخبار جعلی احتمالی بعدی در این زمینه، لازم می دانیم که موارد زیر را بیان کنیم: روسیه به هیچ وجه در تسلیح طرف های متخاصم افغانستان مشارکت نداشته و قرار نیست... این سناریو اساساً با منافع روسیه در تضاد است."

بدیهی است که مسکو آنقدر آشفته بود که شایعات را قبل از اینکه دوباره به عنوان اخبار جعلی معرفی شوند، نادیده گرفت. **زاخارووا** تأکید کرد که تشدید هر گونه تضاد بین الافغانی "مملو از برانگیختن جنگ داخلی بر اساس درگیری های قومی" به ثبات وضعیت در افغانستان کمک نمی کند.

جالب اینجا است که مداخله وزارت خارجه روسیه چند ساعت پس از تماس تلفنی **عمران خان**، وزیر امور خارجه پاکستان با **ولادیمیر پوتین**، رئیس جمهور روسیه در اوایل امروز صورت گرفت. بر اساس یک بیانیه مطبوعاتی که در اسلام آباد منتشر شد، اگرچه قرائت شده از گفتگوی **پوتین** در کرملین به افغانستان اشاره نکرد، اما **عمران خان** به **پوتین** گفت: «افغانستان صلح آمیز و باثبات برای ثبات منطقه ای حیاتی است. افغانستان با چالش های انسانی و اقتصادی وخیم روبرو بود و حمایت جامعها نی از مردم افغانستان در این مقطع حساس بسیار مهم بود. در بیانیه پاکستان همچنین اشاره شده است که **عمران خان** بر اهمیت آزادسازی دارایی های مالی افغانستان برای رفع نیازهای شدید مردم افغانستان تأکید کرده است. و اینکه هر دو رهبر توافق کردند که همکاری های دوجانبه را در زمینه های مختلف از جمله افغانستان افزایش دهند و تبادلات در سطح بالا را افزایش دهند.

در اوایل ماه جاری، برخی گزارش های ایران از قبل هشدار داده بودند که مجوز اخیر وزارت خزانه داری آمریکا برای تعامل مالی با طالبان و شبکه حقانی، نشان دهنده تلاش جدید دولت **بایدن** برای پیچیده تر کردن مسیر مثبت روابط طالبان با روسیه و چین است. سایر کشورهای منطقه به بیان ساده، تفکر جدید در واشنگتن این است که با کاهش فشار بر طالبان به شیوه ای مدرج، وابستگی از سوی طالبان به حسن نیت آمریکا ایجاد می شود که به نوبه خود باعث کندی یا بازداشتن محور کابل به روسیه، چین می شود. ایران، پاکستان و ...

در حالی که قبلاً ایالات متحده برای حفظ حضور غیرمستقیم در افغانستان تقریباً به طور کامل به سازمان های غیردولتی غربی وابسته بود، اکنون تغییری به سمت اعمال نفوذ طالبان با استفاده از ابزارهای قابل توجه سیاسی و بین المللی واشنگتن وجود دارد. اساساً این تاکتیک شامل امتیاز دادن به طالبان به شکلی است که وابستگی آنها به روسیه، چین و سایر کشورهای منطقه (به ویژه ایران و پاکستان) کاهش یابد. در واقع، واشنگتن با ارائه کمک های محدود به دولت طالبان، از محفوظات کشورهای همسایه در مورد دولت طالبان سوء استفاده می کند، به گونه ای که تصمیم گیری برای پیشرفت با دولت موقت در کابل را برای آنها دشوارتر می کند.

این یک وضعیت مرغ و تخم مرغ است که تنها در صورتی می تواند تغییر کند که دولت های منطقه رویکردی هماهنگ داشته باشند که به رسمیت شناختن دولت طالبان معقول ترین تصمیم در این شرایط است. نکته این است که خود داری از به رسمیت شناختن توسط کشورهای منطقه به نوبه خود مانع از روند تشکیل دولت در افغانستان و تبدیل طالبان از یک گروه شورشی به نخبگان حاکم می شود.

در همین حال، همه نشانه ها حاکی از آن است که ایالات متحده در حال آماده شدن برای ماهیگیری از آب های ناآرام تنش های طالبان با اسلام آباد است. گفتگوی اخیر در اندیشکده انستیتوی صلح ایالات متحده آمریکا (که یک موسسه فدرال آمریکایی است که توسط کنگره ایالات متحده تأسیس شده است) در واشنگتن احتمال این را پیش بینی می کند که حوادث اخیر مرزی در خط دیورند به طور بالقوه منجر به گسست در روابط بین کابل و اسلام آباد شود.

سفیر ریچارد اولسون (نماینده سابق ایالات متحده در اسلام آباد) که در این گفتگو شرکت کرد، گفت که "با وجود اتکای تاریخی طالبان به پاکستان برای حمایت"، "گسست" طالبان از اسلام آباد در مورد مسئله خط دیورند اجتناب ناپذیر است. طالبان موضوعی منطبق با موضع همه دولت های قبلی افغانستان از سال «1947» دارد که حق حرکت آزادانه پشتون ها در سراسر مرزهای دوران استعمار را تایید می کند و این خط را به عنوان یک مرز بین المللی به رسمیت نمی شناسد.

اولسون ادامه داد: "مسئله ممکن است با این واقعیت پیچیده تر شود - جدای از موضوع به رسمیت شناختن - پاکستان خط دیورند را متفاوت از افغانستان تعیین می کند، و بنابراین بخش هایی از حصار پاکستان ممکن است در داخل افغانستان (و بیشتر مناطق) قرار گیرد. جامعه بین المللی، از جمله ایالات متحده (قلمرو افغانستان را در نظر خواهند گرفت

. « لطفاً به این اشاره ظریف در اینجا توجه کنید که واشنگتن نسبت به موضع طالبان همدل است. اولسون می افزاید :

اما برای اسلام آباد، مسئله ناآرامی در مناطق پشتون نشین خود اکنون بسیار بزرگتر از سه دهه پیش به نظر می رسد... اجازه دادن از سوی کابل به یک پناهگاه امن عملی برای طالبان پاکستانی در حال حاضر یک عامل تحریک کننده بزرگ در روابط دوجانبه است. اگر اسلام آباد درک کند که طالبان افغانستان از اظهار موضع سنتی در خط دیورند فراتر رفته و در واقع از یک جنبش رونیستی برای بازپس گیری زمین های از دست رفته پشتون حمایت می کند، ممکن است این رابطه قطع شود. در حال حاضر اسلام آباد قدرت تازه TTP را به دسیسه های هندی نسبت می دهد، بنا بر این پیامدهای منطقه ای این درگیری به طور بالقوه بزرگ است.

(اینجا) مطمئناً اینها اظهارات انفجاری یک سفیر سابق آمریکا در پاکستان است. جالب اینجاست که سخنان دیگری در بحث USIP حدس می زنند که اگر فشار وارد شود، «اگر طالبان چالش خود را علیه مرز افزایش دهند، پاکستان ممکن است به دنبال تأثیرگذاری تهاجمی تر بر سیاست داخلی طالبان باشد.»

بدیهی است که اسلام آباد چالش بزرگی برای مقابله با آن دارد – بدون تشدید تنش ها، باید محکم باقی بماند و بر طالبان فشار بیاورد تا منطقی و آشتی جو باشد. اینجاست که پیام واشنگتن به طالبان اهمیت می یابد .

روشی که طالبان پیشنهاد اخیر **عمران خان** برای جابجایی پرسنل آموزش دیده در افغانستان را نادیده گرفتند، نشان می دهد که زمین در زیر پاها در حال تغییر است. طالبان در استفاده از ناسیونالیسم قومی نهفته پشتون، مزایای سیاسی را خواهند دید .

به همین ترتیب، طالبان بدون حمایت نظامی یا لجستیکی پاکستان، برای تسلط اسلام آباد در کابل در ماه اوت احساس مسئولیت نمی کند. طالبان امروز روابط متنوعی دارد و در داخل نیز با تهدید جدی مخالفت روبرو نیست. مهمتر از همه، چالش اصلی طالبان در جبهه مالی و اقتصادی است و در آنجا پاکستان ظرفیت هیچ کمکی را ندارد. دکتر معید یوسف مشاور امنیت ملی پاکستان روز سه شنبه در یک سفر شبانه راهی کابل می شود. دو موضوع کلیدی در دستور کار وی، حصارکشی خط دیورند و دوم، از بین بردن پناهگاه های امن برای طالبان پاکستان و دیگر عناصر ضد پاکستانی از خاک افغانستان خواهد بود .

----- **با تقدیم احترامات «20-01-20»**